

Hai la teatru!

„ABSINT” & „PRIVEȘTE ÎNAPOI CU MÎNIE”

Stagiunea de toamnă de la teatrul „Sică Alexandrescu” Brașov a început cum nu se putea mai fain: cu o premieră... furioasă – cea mai cunoscută piesă a lui John Osborne, *Privește înapoi cu mînie*, regizată de Vladimir Anton, în scenografia Rodicăi Știrbu, cu actorii Ada Galeș (Alison), Bogdan Nechifor (Jimmy), Vlad Pavel (Cliff), Maria Gârbovan (Helena) și Mihai Bica (tatăl lui Alison, fost colonel în India). Așadar, o piesă a unui dramaturg englez din secolul XX, în care joacă celebrul Mihai Bica, tînăra, dar deja populara Maria Gârbovan și trei simpatici și foarte talentați actori debutanți – Ada Galeș, Bogdan Nechifor și Vlad Pavel, care ne dau motive serioase de bucurie că și viitorul teatrului brașovean e cît se poate de promițător. (In)acțiunea are loc aici și acum, prezentul fiind tot ceea ce contează pentru Jimmy și Cliff, doi prieteni care s-au ridicat din clasa de jos a societății, Jimmy avînd și studii superioare, și o filozofie de viață originală și interesantă, chiar dacă extremistă și cinică. El urăște burghezia din care face parte soția lui (da, e și de dragoste piesa!), care s-a desprins din acea clasă „putredă” doar din cauza iubirii față de Jimmy, doar că pentru acesta jertfa lui Alison nu pare să însemne mare lucru, așa că-și focalizează toată mînia, sarcasmul, ironia neagră și ura față de cei bogați asupra lui Alison, care pînă la urmă, ce să vezi... cedează și se întoarce acasă, în lumea ei (dar nu asta e sfîrșitul, nu așa se termină povestea!). O piesă în care neînțelegerile și mînia sînt omniprezente. Se urăsc tinerii cu bătrînii, bogații cu săracii, bărbații cu femeile, cei care scriu la ziar cu cititorii. Însă asta deduci din ironiile șfichiuitoare și cinismul dialogurilor, realismul dur și limbajul direct, stările la limită și reacțiile personajelor, dar mai ales din monoloagele lui Jimmy, un cinic irecuperabil, incredibil de bine jucat de Bogdan Nechifor (dar nici ceilalți actori nu rămîn datori, făcînd roluri foarte bune).

O piesă bună cu mesaj social și existențial direct și tăios & tematică foarte serioasă, dar plăcută și distractivă datorită jocului actorilor, ironiei, sarcasmului, atmosferei și textului. Eu am fost cucerit de cînd am intrat în sală, pentru că decorul m-a trimis imediat la cele două picturi ale lui Ștefan Doru Moscu de pe copertele rockmanelor *Tovarăși de cameră 2 și 3* (e acolo și ursulețul de pe *Cînd tatăl tău e mai în vîrstă decît tine exact de două ori*, și fotoliul de pe *Tovarăși de cameră. Doctorand la București*, dar sînt convinși că fiecare spectator va găsi ceva care să-i amintească de vreun moment autobiografic sau cunoscut).

O altă piesă care se joacă în această perioadă și care nu trebuie ratată e *Absint* de Magda Fertacz, în regia lui Claudiu Goga, cu Iulia Popescu, Viorica Geantă Chelbea, Mihai Bica, Marius Cordoș, Demis Muraru și Ciprian Mistreanu.

Absint

Privește înapoi cu mînie

Absint începe cu sfîrșitul – și la propriu, și la figurat. Apoi, din amintiri și reconstituiri, vine piesa/viața, care... doare, cum scrie personajul principal înainte să se arunce pe geam, exact în ziua nunții ei.

Cînd intri în sală o vezi pe Iulia Popescu, actrița mea preferată, întinsă pe un catafalc, în rochie de mireasă, pătată de sînge. Am strigat-o, în șoaptă, din fața ei: „Iu-li-a, Iu-li-a”, dar nu i s-a mișcat nici un mușchi pe față, nici măcar vreo pleoapă, își intrase deja în rol. Apoi aflăm încetul cu încetul povestea, viața Karolinei, a familiei ei, a societății și lumii în care trăim. Părinții Karolinei, interpretați magistral de Viorica Geantă Chelbea și Mihai Bica, sînt la masa care trebuia să fie de nuntă, devenită de înmormîntare, și se întrebă unde au greșit. „Ce sîntem, orfani?” întrebă mama. „Nu, nu există cuvînt pentru așa ceva”, spune tatăl, nu există cuvînt pentru părinții care își pierd copiii, limba refuză așa ceva, fiindcă așa ceva e anormal.

Karolina își iubește părinții, dar ruptura dintre generații e atît de mare, încît pur și simplu nu au cum să se înțeleagă. Mamă-sa e o țafă pentru care „gura satului” e mai importantă decît familia („Acum ce facem? Nu se poate să scrie așa ceva în documentul de deces!”), iar taică-so – un fost comunist convins, bețiv ratat pentru care el e centrul universului, iar restu-s proști („Îl falsificăm, va scrie că a avut infarct, nu era prea sănătoasă, măgărița”). Fata trăia după regulile din casa lor (pînă și-a luat diploma de licență), dar la un moment dat se revoltă, se mută la dealerul de droguri de lîngă universitatea la care a studiat și planifică ziua căsătoriei, în care ați aflat deja ce face. Alege soluția extremă, iar Magda Fertacz și Claudiu Goga nu-și propun să califice acest gest, ci să evidențieze „cauzele și contextul care pot duce la o asemenea opțiune. Nu victimele trebuie judecate, ci călăii – fie ei oameni sau sisteme”, spune regizorul.

Planul social e foarte puternic și actual, fiind vorba de post-comunismul pe care încă îl trăim, care încă ne doare teribil, ca și viața, de altfel. O piesă actuală despre relația dintre părinți și copii, despre diferența de mentalitate a generațiilor, despre comunism și capitalism și despre căderea cortinei - *Absint* de Magda Fertacz, în regia lui Claudiu Goga, piesă pe care v-o recomand cu drag!